

TRAFIKKOPPLÆRING

ÅSVANG SKOLE

5 -7 TRINN

Skoleåret 2013/2014

BAKGRUNN OG UTGANGSPUNKT:

1. Hvorfor er trafikkundervisning så viktig og påkrevd ved Åsvang skole?

- a) Barna er trafikanter på flere områder
  - Gående
  - Syklister
  - Akende
  - Bruker av rollerblades, skateboard, sparkesykler m.m.
  - Passasjerer i bil, båt og buss

- b) Barna har trafikkutfordringer
  - I sitt eget nærmiljø
  - På skoleveien
  - Innen sin egen kommune
  - I andre deler av landet
  - I utlandet

- c) Trafikken er stadig økende.

- d) Hvert år blir mange barn drept og svært mange skadd i trafikken.

- e) Barn har visse begrensninger i trafikken p.g.a. fysisk modning (sansenes utvikling) og språkforståelse.

- f) Et fåtall av skolens elever har rett til gratis skoleskuss.

2. Hvor skjer de fleste ulykker og hvilke ulykker forekommer hyppigst?

Innenfor tettbygd strøk er kryssulykker og fotgjengerulykker det største problemet. 70 % av fotgjengerulykkene skjer innenfor tettbygd strøk. Kryssing av veien er hovedproblemet.

3. Åsvang skoles oppgave må etter dette bli å:

- Gi elevene praktiske øvelser i og kunnskaper om hjemstedets trafikkmiljø med hovedvekt på barnets egen rolle som trafikanter.
- Gi elevene muligheter til å utvikle ferdigheter i trafikksituasjoner der de opptrer på egen hånd.
- Gi kunnskaper om forskjellige trafikkmiljøer og trafikantergrupper med utgangspunkt i elevenes egen rolle som trafikanter.
- Hjelp elevene til å forstå hvor viktig det er å bli gode trafikanter både av hensyn til andre og seg selv.

- Å hjelpe til å beskytte barna mot trafikkfaren ved å medvirke til at trafikkforholdene bedres.
- Å gi barna den nødvendige beredskap gjennom kontinuerlig undervisning, øving og oppdragelse.
- Lære barna trafikkreglene i teori og praksis.
- Styrke viljen til riktig adferd i trafikken.
- Skape en holdning til trafikkutfordringene som bygger på følelsen av sosialt samvær.

4. Vårt trafikkprosjekt må ta utgangspunkt i en kartlegging av elevenes trafikkutfordringer på stedet og den rolle elevene har som trafikanter.

- Som gående: Å gå på vei med /uten fortau, krysse kjørebane med/uten gangfelt, trafikklys, skilt etc.
- Som syklende: Å sykle på vei med/uten fortau, sykkelbane, finne sin plass i kjørebane/ foran veikryss/ i veikryss, gi tegn ved høyre-venstresving/ feltskifte, lære vikeplikt/ forbikjøring7 møte med andre etc.
- Som kjørende (i buss, privatbil): Å gå til/fra holdeplassen, stille opp, gå av og vente til bussen har kjørt før kjørebane krysses.
- I fritiden: Finne trygge lekeplasser, passe yngre søsken/barn.

5. Det er kanskje nyttig at man stiller seg følgende spm. under "finplanleggingen":

- Hvordan skal vi "sikre oss" at alle barn får høvelig trafikkundervisning?
- Hva er elevene modne nok til å ta imot av trafikkundervisning på hvert trinn?
- Når på året passer det best å ta opp de enkelte emner?
- Hvordan omsette teori i praksis og konkretisere?
- Hvor mange timer ønsker vi å benytte?
- Hva slags materiell og utstyr har vi til disposisjon?
- Skal vi skille ut trafikkundervisningen, eller skal vi integrere opplegget i andre fag?
- Hvilke samarbeidspartnere skal vi trekke inn?
- Hvordan bør undervisningen legges opp for å nå de mål vi setter oss?

6. Mulige aktiviteter:

- Gåprøve
- Sykkelopplæring på Eberg med sykkelsertifikat
- Sykkeldag og sykkelprøve på skolegården
- Sykkelturer
- Hjelmkampanje
- Reflekskampanje
- "Aktiv skolevei"
- "Lær å være smart"
- Samarbeid med Trygg Trafikk og Politiet
- Sjøvettkampanje

FOR ORDENS SKYLD:

Kompetansemål i kroppsøving etter 4. trinn

Elevene skal:

- kunne følge trafikkregler for fotgjengere og syklister.

Andre relevante kompetansemål

- Gjøre samfunnsfaglige undersøkelser som krever telling og regning og presentere resultatene av undersøkelsene (Samfunnsfag etter 4.trinn).
- Lage en oversikt over normer som regulerer forholdet mellom mennesker og konsekvenser ved å bryte normene (Samfunnsfag etter 4.trinn).

Kompetansemål i kroppsøving etter 7. trinn

Elevene skal:

- kunne praktisere trygg bruk av sykkel som fremkomstmiddel.

For å nå målet er det viktig at elevene får jevn og god trafikkopplæring på alle trinn. Små drypp med teori og ikke minst praktisk trening fordelt utover skoleåret må til for å ferdes trygt i trafikken.

Nyttig nettside: trafikkogskole.no

1. trinn

Emne	Tid	Mål og merknader	Arbeidsmåter/tiltak	Ansvarlig
Den viktigste trafikkregelen	August/ September	Å vite hvorfor vi har trafikkregler. Å vite hva en trafikkant er. Å vite den viktigste trafikkregelen.	Tur i nærmiljøet. Se på «trafikkanter» Hva må man ta hensyn til ?	Trinnlærere
Gå i trafikken	Høst	Å vite reglene for å gå langs en vei. Å kunne reglene for å krysse en vei. Å kunne reglene når klassen går på tur	Øve på skoleveien.	Trinnlærere
Refleks	September/ oktober	Å vite hvorfor det er viktig å bruke refleks. Å vite hvordan en refleks virker.	Samtaler rundt trafikkogskole.no Refleksspill Bruke vest og brikker.	Trinnlærere

2. trinn

Emne	Tid	Mål og merknader	Arbeidsmåter/tiltak	Ansvarlig
På vei til skolen	August/ september	Å vite sikkerhetsregler og trafikkregler både når man er gående, syklende og passasjer	Statistikk: Hvordan kommer elevene seg til skolen? Samtaler rundt trafikkogskole.no Nettoppgave: Trafikkanter	Trinnlærere
Gå i trafikken	Høst	Å kjenne reglene for gående på skoleveien. Kjenne reglene når klassen går på tur.	Gåløype i nærmiljøet. Nettoppgave: Trygt eller farlig ?	Trinnlærere
Refleks	September/ oktober	Å vite hvorfor det er viktig å bruke refleks.	Trafikkboka Lage statistikk over trinnets refleksbruk	Trinnlærere

3. trinn

Emne	Tid	Mål og merknader	Arbeidsmåter/tiltak	Ansvarlig
Syn og hørsel	Høst	Å vite hvilke sanser vi bruker for å ferdes trygt i trafikken. Å vite at andre trafikanter ikke alltid ser og hører det samme.	Samtaler rundt trafikkogskole.no Trafikkboka	Trinnlærere
Buss og bil	Tilpasset når på året elevene har svømming	Å vite hvordan du skal oppføre deg når du skal kjøre buss. Å vite hvordan du er trygg passasjer i bil.	Nettoppgave: Buss Trafikkboka Øve på «svømmebussen»	Trinnlærere
Skilt	Vår	Å vite hvorfor det er skilt i trafikken. Å lære om de vanligste skiltene for fotgjengere og syklister.	I klasserommet: Tegne skilt. Hva betyr disse skiltene ? Ute: Hvilke skilt finnes i nærmiljøet?	Trinnlærere

4. trinn

Emne	Tid	Mål og merknader	Arbeidsmåter/tiltak	Ansvarlig
Vinter	Vinter	Å vite hva man må være oppmerksom på i trafikken om vinteren.	Ut i trafikken i nærmiljøet: Hva er annerledes enn om sommeren? Samtale rundt trafikkogskole.no Trafikkboka	Trinnlærere
Buss og bil	Tilpasset når på året elevene har svømming	(repitisjon fra 3. trinn)	Trafikkboka Trafikkogskole.no Øve på «svømmebussen»	Trinnlærere
Sykkel	Vår	Lære og skjønne viktige regler for syklister. Vite hva som er påbudt utstyr på sykkelen. Vite hvorfor det er viktig å bruke sykkelhjelm.	Øve i skolens sykkelgård. Sykle tur i nærmiljøet i mindre grupper. Teknisk undersøkelse av sykkelen. trafikkogskole.no	Trinnlærere

5. trinn

Emne	Tid	Mål og merknader	Arbeidsmåter/ tiltak	Ansvarlig
<p>Rep. Fra 4 trinn.Om sykkelen, utstyr. Regler for sykkelbruk. Sykkelsjekk.</p> <p>Om barnas begrensninger i trafikken.</p> <p>Vikeplikt, trafikkskilt</p>	Høst	<p>Elevene bør gjennom teori omsatt i praksis lære de sykkelregler som er nødvendige for å ferdes trygt i sitt lokalmiljø.</p> <p>Elevene skal stadig bli i bedre stand til å motta og benytte den informasjon de fire skiltgruppene gir oss. Vektlegge de skilt som finnes i elevenes nærmiljø.</p>	<p>Opplæring i sykkelkjøregård på Eberg.</p> <p>Klasseforeldremøte</p> <p>Ekskursjon. Klassen kan finne ut om skiltene overholdes/respekteres.</p>	<p>Statens vegvesen/ lærere/foresatte</p> <p>Kontaktlærer i samarbeid med Trygg Trafikk.</p>
<p>Om begrensninger vi har som trafikanter. Bilistenes begrensninger, ulykker og forebygging.</p>	Vinter	<p>Ved større kunnskaper om egne og andres muligheter og begrensninger bedre bli i stand til å vurdere fornuftige avgjørelser og fornuftig opptreden i trafikken.</p>	<p>Utgangspunkt for emnene kan være avismeldinger om ulykker. Klassediskusjon: Hva kan vi gjøre for å verne de mindreårige? I fritiden: Passe yngre barn, være gode forbilder i trafikken.</p>	<p>Kontaktlærer/ Trygg Trafikk</p>
Sykkelturer	Vår	<p>I forbindelse med ekskursjoner, der det er naturlig å sykle i gang/sykkelfelt.</p> <p>Oppfrisking på Eberg sykkelgård.</p>	<p>Innlagte øvingsmomenter : Kryssing av vei. Fotgjengerfelt. Vise hensyn til hverandre.</p> <p>Vise hensyn og respektere vikeplikt.</p>	Lærerne

6. trinn

Emne	Tid	Mål og merknader	Arbeidsmåter/ tiltak	Ansvarlig
Vikeplikt Oppmerking av kjørebane og trafikkskiltene	Høst	Barna vil etter hvert ferdes videre omkring på sykkel og må derfor til fulle lære reglene om vikeplikt, slik at alvorlige ulykker har større mulighet for å hindres. Elevene bør i tillegg til kunnskaper også få forståelse for hvorfor oppmerkingen er som den er.	Teori med trafikktafle. Ekskursjon til kryss med forholdsvis stor trafikk, elevene observerer, kan kombineres med trafikkteiling. Om mulig praktisk trening i virkelig kryss. Ekskursjon med diskusjon. Elevene forsøker å begrunne hvorfor oppmerkingen er som den er.	Kontaktlærer evt. matematikklerer Her kan kanskje politi og foresatte kobles inn. Kontaktlærer
Glatt føre Lys og refleks	Vinter	Understreke de ulike trafikanters begrensninger. Mane til hensynsfull oppførsel i trafikken ut fra forståelse for problemene.	Vise hva som kan skje i praksis. Ulike forsøk med friksjon. Optiske forsøk i fysikk: Refleks.	Kontaktlærer evt. faglærer natur- og miljøfag. Faglærer natur- og miljøfag.
Båt og båtvett	Vår	I 6. klasse må vi regne med at enkelte elever ferdes i båt alene eller sammen med jevnaldrende. Ut fra det ansvar enhver båtfører har, er det viktig å repetere og innarbeide sjøvettreglene. Aldersbestemmelse for føring av div. båttyper.		Kontaktlærer

7. trinn

Emne	Tid	Mål og merknader	Arbeidsmåter/ tiltak	Ansvarlig
<p>Sikkerhetsmarginer i trafikken.</p> <p>Lokale trafikkproblemer</p>	Høst	<p>Teoretisk forståelse for fart og avstand bør sette elevene i stand til å vise varsomhet i trafikken både når de går og når de sykler. Defensiv kjøring, men ikke dermed nøling.</p> <p>At elevene kan få hjelp til å danne seg et helhetsbilde av trafikken, der alle trafikanters problemer blir vurdert.</p>	<p>Ekskursjon til vei med forholdsvis stor trafikk. Elevene vurderer om det er trygt å krysse veien ut fra ulike trafikksituasjoner.</p> <p>Teori på skolen: Friksjon, utregning av stopplengde etc.</p> <p>Gruppearbeid, gå ut og observere trafikken i valgt område.</p> <p>Intervju med de lokale veimyndigheter.</p>	<p>Faglærer i matematikk og/eller natur- og miljøfag.</p> <p>Lærere</p>
<p>Ulykkesstatistikk</p> <p>Usikker is. Oppførsel når ulykken er ute</p>	Vinter	<p>Øving i lese og forstå statistikk, og at vi som trafikanter må ta konsekvenser av det statistikken viser oss.</p> <p>Gi elevene kunnskaper om isforhold, slik at selv kan avgjøre om isen er trygg.</p>	<p>Samtale om årsaksforhold. Lage egen statistikk over for eksempel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - krysse gaten på bestemt strekning. Hvor mange benytter felt? Tegn? - Trafikktelling (biler, motorsykler, busser o.a.) - antall barn/eldre som passerer gaten. <p>Grafisk framstilling.</p>	<p>Lærer i matematikk.</p> <p>Lærere evt. i samarbeid med Røde Kors.</p>

Fjellvett	Før påske			
Trafikken i sommerferien. Repetisjon av gå- og sykkelregler	Vår	Innlærte gå- og sykkelregler settes inn i en meningsfylt sammenheng.	Kontroll av elevenes sykler, sykkelkultur.	Kontaktlærer.
Sjøvett	Vår	Lære om trygghet og sikkerhet ved sjøen og i båt.	Sjøvett dager i regi av Redningsselskapet	Lærere/ RS